

20
91

Krajanenské listy

Lidový týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

ROČNÍK I.

Redakce a administrace: Luck, Włodzimierska 66a. (skr. poczt. 121.)

ČÍSLO 48.

O DRUŽSTEVNICTVÍ.

Dnešní člověk nevěří v zázraky a přece je divné, že na ně čeká. Očekává zásahu neznámé síly, která vše dosavadní odstraní a umožní lepší život. Mám na mysli družstevní život našeho venkova. Zakládání a organizování nových hospodářských a živnostenských družstev, skrze které dospějeme k lepší budoucnosti. Taková družstva musíme se odhodlati založit, — tuto práci za nás nikdo nevykoná. Proto řečkejme zázraků od jiných a pokusme se čekat zázraky také trochu od sebe. Z drobné práce každého jednotlivce se musí zroditi veliká díla, která povznesou blahobyť rolnictví. Zakládání družstev není hloupou a všední věcí, jak bychom o tom mohli souditi, ale velkolepým dílem našeho rolnictva. Projevme více energie a organizovanosti na tomto úseku a postavme otázku družstevnictví na příslušné místo. Právě dnes, když rolníkovy hospodářské výtěžky jsou znehodnoceny, otázka družstevnictví, jakožto vzájemná pomoc, jest otázkou neaktuálnější v naší době.

Národ rozdrobený sobectvím, neobstojí ve vlnobití oceánů lidstva. Proto nečekejme na zázraky a cizí pomoc. Tvořme! Pomáhejme sami sobě! Sdružujme se! Ačkoliv jsme menšinou malou, ale zdatnou a pracovitou. Kdyby v našich větších a středních vesnicích vznikla malá družstva, která by sloužila poctivě občanům, bylo by veseleji v našich vesnicích. Jest pravdou, že každé družstvo vyžaduje **vyspělá občanstvo, naprosto poctivost a chuť k práci.** Již máme řadu českých obcí, kde družstevní myšlenky se znamenitě daří. Ostatní jest nutno probudit k životu. Již máme Kampličky, mlékárny a živnostenské krámy. Snad dobře by se osvědčila dobytčí pojišťovna. Jen se nebát! Všecky předsudky stranou a co není možno **jednomu, všem** možno snadno. Jinak snadno se mohou ujmouti slova, že snad ho-

Společníci se nepohodli.

Živě to ještě pamatujeme, jak byly západní mocnosti svorny a jak si dobře rozuměly, když se jednalo v Mnichově o dělení Československa. Dnes už máme tento bolestný chirurgický řez za sebou a rána se zaceluje, ale vidíme, že v Mnichově se s tím operačním náradím zacházelo jaksi neopatrně, neboť chirurgové se tam dle všeho nakazili, a dnes čeká ta samá operace i je.

A začalo to tam, kde bychom se toho nejméně nadáli: mezi Francií a Itálií.

Itálie znovu pohnula otázkou kolonií, ale tentokrát se neobravela na Anglii, nýbrž obrátila se k Francii. Začalo to demonstracemi fašistů, při nichž se ozvalo volání pro připojení k Itálii Nizzy, Savojska, Korsiky a Tunisu.

Toto volání podchytil všechen italský tisk a začla ostrá protifrancouzská kampaň, která přibírá den ode dne na své ostrosti a tak volky-nevolky stojíme zase před novým problémem: při němž nemůžeme prorokovati jak bude zakončen.

Zdá se však, že Itálie by nešla da'eko při svém požadavku ve věci Nizy, Savojska a Korsiky, neboť tyto země tvoří jedinou integrální část Francie, svázanou s ní hospodářsky, politicky a věkovou tradicí. Samotné Korsiko dalo kdysi Francii největšího v její dějinách velikána militarismu.

Jinak docela se představuje záležitost Tunisu, který není územní částí Francie, nýbrž pouze státem pod francouzským protektorátem a který je vzdálen od Sicílie pouhých 142 km ve vzdušné čáře. Mimo to je tam skoro celých 100 tisíc Itálů a mnoho emigrantů z Malty, kteří snadno podléhají italské propagandě, která již řadu let šla tímto směrem.

Sever Tunisu má velice úrodnou půdu a ohromné olivové

spodáříti v obcích nedovede-me.

Vlad. Šimunek.

háje, z nichž se dá vytěžit ohromné spousty olivového oleje, který je tak v Itálii drahý. Italogé vyslovují svoje požadavky Tunisu, ale vyslovují při tom jméno „Kartago“, které je pro každého Itala svatým. „Kartago“, — to bývala sláva římské říše — a přiznejme si to, — dnešní Itálie cílí k tomu, aby sláva římského imperia byla znovu obnovena. Také veliké bohatství minerální, především fosfáty, zinek a železo, jsou věci, které zvětšují italské chutě. Konečně Tunis má výtečné silnice, železnice, — to není ba-
bešská poušť.

Uvážíme-li, že Tunis již několikrát jen zázrakem se nedostal do rukou Itálie, neboť v době válek o církevní stát Napoleon III. navrhoval Itálii, aby záměnou za zresignování z pa-pěžského Římu vzali si tento kraj, že po roce 1870 myslel o tom také italský premier Crispi, objížděje evropské dvory, a teprve díky akci Bismarka na berlínském kongrese v 1878 a neprozravosti pozdějších italských premiérů zavládla zde Francie, pochopíme, čím je Tunis pro Itálii a proč se o něj tak upomíná.

Tak na to nazírají Italové.

Jinak na to však hledí Francie. Francouzů je v Tunisu ne méně než Itálů, pak je to veliká suma peněz, které sem vložila Francie a ohromná práce, díky čemu se ze země bývalých pirátů a korsarů stala země, pro niž může již platiti označení „Kartago“. To všechno mluví dostatečně o tom, že jen tak hladce se nebude chtít Francie Tunisu odříci.

Lidově bychom mohli říci, že zde narazila kosa na kámen. Zatím ale nic nenavědčuje tomu, že by se někde projevovala sklonnost k ústupkům. Naopak, v Itálii se veřejně demonstruje proti Francii a tato také nespí. V Itálii se prohlásilo, že jsou hotovi k prozazení svých požadavků riskovati i válku s Francií. K tomu probleskla zpráva,

že Francie odvolá prý svého vyslance ze Římu.

Mraky se hrozně stahují...
Neuhodí?

J. F.-k.

Ing. Alois KNOTEK:

Náš tisk.

(Dokončení)

Hlavní redaktor musí býti dokonalým znatelem duší svého čtenářstva. Týdenní tisk nechť vzdělává, učí a čtenáře si vychovává. Stává se tak důležitým v očích naší společnosti, když různorodé informace vysvětluje a dává jim aktualnost ve jménu nějakého určitého cíle, po němž všichni toužíme vzhledem k tomu, že jsme krajané, našinci, Češi na Volyni usazení jako složka národa polského. Tu již máme „program“ „barvu“ a „hlas“ našeho „veřejného mínění“.

Motorem našeho života na Volyni stávají se „Kr. L.“ Vypovídají tendenci našich tužeb společenských, národních, kulturních, hospodářských a osvětových. Naše síla spočívá v tištěném slově, v moci veřejného mínění které může vzbuditi jediné náš tisk — „Krajanenské Listy.“

Naše poslání jako tisku je důležité, vážné; nemůžeme měniti svůj vytknutý cíl, ani směr nebo náhledy. Nemůžeme ustupovati v žádných otázkách našeho bytí, to je pochopitelné, aby důvěra listu byla nedotknutelnou.

Na zakončení můžeme jen tolik podotknouti: Je-li učitel náš výborným vychovatelem naší mládeže, to „Krajanenské Listy“ snaží se vychovávatí všechny našince na Volyni. Je jich čtyřicet tisíc. Není to úkol snadný věřte, tomu!

Okr. soud v Rovně odsoudil soltysa obce Teklovky u Kostopole na jeden rok vězení za zpronevěření 136 — zl. obecních peněz.

Vzhůru, mládeži!

Naše mládež s nedočkavostí čeká již tři roky na zatvrzení stanov svého SČM. Je to pro nás, mladé pokolení Volyně, velice bolestné, že se nemůžeme dočkatí zatvrzení stanov naší organizace, která by bezesporně vnesla nový život do řad ne jen mládeže, ale i celých obcí. Neboť vidíme to velice dobře, že mladí se ženou do práce, chtějí se vzdělávat, chtějí být dobře připraveni na svízele života, který mají celý před sebou.

Ale jak máme pracovat, když není povolena naše organizace?

Volám — a se mnou zajisté mnoho jiných — **dejte nám konečně možnost pracovat!** Volám po stanovách našeho SČM. a volám také po našem časopise. Už přes rok jsme bez naší „Zornice“, která byla naší hvězdičkou, která nás tak dobře spojovala a vedla. **Dejte nám zase časopis!**

A my, mládeži, vzhůru do boje o svůj vlastní časopis. Pišme redakci „Krajanských listů“ tak dlouho a tak mnoho, až tato konečně nám časopis udělá! Připomeňte si co píše „Věra“, že se nebudeme bát kritiky, ale budeme psátí pod vlastními jmény, směle a rázně. Na kritiku odpovíme kritikou. Pojďme všichni v jedné silné a neprolomné řadě vpřed. Jenom celek se stává neohroženou a velikou silou, jednotlivci se ztratí!

Naše dívky mají již několik

svých předaček, které za ně mluví v časopise. A co my, chlapci? Má ne se nechat zahanbit? Máme dopustit k tomu, aby pouze děvčata dávala návrhy a volala po uskutečňování svých plánů a my máme k tomu pouze mlčky přihlížet. My jim musíme být vůdci, ne oni nám! Proto, chlapci, chutě do práce a uvidíte, že docílíme toho, že budeme mít i stanovy i svůj časopis.

Rost. Hlaváček.

Od redakce: K tomuto článku našeho mladého přítele poznamenáváme, že i odjinud se hlásí mládež po svém časopise. Není to však zárukou toho, že by tento časopis mohl existovati. Abychom vyhověli dle možnosti mládeži, která tak teskní po svoji „Zornici“, upozorňujeme, že od Nového roku zavědeme v „Krajanských listech“, které budou vycházeti ve větším objemu, pravidelnou rubriku „Vůdce dorostu“. Bude nás to velice těšit, když nám bude mládež pro tuto rubriku posílati hodně materiálu k otiskování, aby tato rubrika mohla být obsáhlá a zajímavá.

R.

Poděkování.

Odbor ČMŠ. ve Zdobunově projevuje p. Václavu Tomášovi, syn Václava, ze Záhorostě vřelé poděkování za dar z l. 20— věnovaný při zábavě 19. XII 1938 ve Zdobunově ve prospěch Maticice.

Štěpán Blazek,
pokladník.

Alexandr Khol,
předseda.

O novém prezidentovi čsl. republiky.

Nový prezident Československé republiky Dr. Emil Hácha pochází ze starého, svobodného českého selského rodu z jižních Čech. Jeho děd jako svobodný sedlák byl jmenován poslancem sněmu v r. 1848, který se však pro známé bouřlivé události v Praze a ve Vídni nesešel.

Otec Dra Emila Háchy byl berním a v této hodnosti často měnil místo působnosti. Přesto že nestudoval práva ani techniku, vynikal velkými právními a technickými schopnostmi, což po něm zdědili jeho synové, starší Emil, světoznámý právník, a mladší Theodor, významný český konstruktér, který dlouhá léta, již před válkou, pracoval v severní a jižní Americe a v Anglii. Otec Dra Háchy zabýval se ve volném čase technickými otázkami a konstruoval různé drobnosti. Když byl ve službě v Královicích kolem roku 1867, četl v novinách, že jakýsi Jihoněmec jménem Draiss vymyslí stroj pro jízdu na kolejích, poháněný rukou a nohou. Je to pramáti nynější drassiny, která po něm byla tak nazývána, ovšem s francouzskou výslovností. Po přečtení této zprávy začal se pan Hácha o věc zajímat a sestrojil trojkolku nejdříve pro ruční a potom pro nožní pohon. Trojkolku mu pořídil jeden truhlář v Hluboké n. Vlt. a starý pan

Hácha jel po ní z Hluboké do Budějovic, kde na něho strážník vytřeštil oči a z moci úřední ho zatkl a trojkolku zabavil. Pan Hácha byl ovšem propuštěn a trojkolka mu vrácena. Při opětovné změně působnosti trojkolka zůstala u příbuzných ve Vlašimi, kde ji děti rozbily.

Nový prezident republiky začal chodit do školy v Trhových Svinech již ve věku pěti let. V desíti letech přišel na Jirsíkovo gymnasium v Budějovicích, kde bydlel u známého českého vlastence, ředitele českých škol a vynikajícího učitele hudby Václava Novotného, otce pozdějšího známého českého historika, universitního profesora Dra Václava Novotného. Není vyloučeno, že pobyt v rodině Václava Novotného působil na jeho velkou lásku k hudbě, které je opravdovým znalcem, ačkoli hudbu sam neprovozuje. Otec zemřel, když Emilovi bylo 12 let. Matka přestěhovala se do Budějovic, aby děti mohly studovat. Je zajímavé, že mladý Hácha, jako šestnáctiletý nebo septimán vyučoval češtině syna známého českobudějovického průmyslníka Hardtmutha. Jako chlapec byl velmi klidný a přemítavé povahy, dětských her a rozpuštělosti se neúčastnil. V dospělém věku stal se velmi milým a zajímavým společníkem. Kolem roku 1903 podnikl studijní cestu do Anglie, kde studoval anglické správní právo a zároveň umělecké památky londýnských muzeí. Svě lásce k výtvarnému umění a k hudbě zůstal věren, v čemž mu byla oporou manželka, školená pianistka a sopránistka, kterou ztratil letos na jaře. Dr. Emil Hácha není abonentem, ale je střídavý; vypije sklenku — dvě vína a rád si zakouří. Do nedávna byl výkonným alpinistou a ve své vášni často vystavoval i život nebezpečí. V alpinistice byl společníkem známého českého alpinisty Chodounského, což je dostatečným důkazem jeho horolezeckých schopností. Byl činným při zakládání První české alpské chaty na Grintovci (Česká koča) v Jugoslavii a je fotografován, jak nese základní kámen pro stavbu této chaty. Byl také přítomen, když chatu vysvětil tehdejší kanovník, pozdější biskup Dr. Doubrava.

Ve volné chvíli

Ing. Alois KNOTEK:

Sv. MIKULÁŠ.

(Dokončení.)
Jen v zapadlých koutech mezi lesy a v zaklíněných místech mezi vodami, daleko od měst a dráh, kam proces civilizační tak rychle neproniká, náš lid drží se houževnatě starých zvyků po rodičích zděděných, věří v síly nadpřirozené i v duchy zlé. Hluboká vodní tůň v lesní tíšině skrývá hlstrmana a z věkovitého dubu vylétá v noci sýček, kluhá nad chalupou, z níž ráno vynesou mrtvého.

Sv. Mikuláš třem cnostným pannám zaopatřil bohaté věno, aby se mohly provdati. Ach, kolik nočních vzdechů, úpěnlivých proseb vyslechne náš svatý od volyňských dívek, chudých, ale počestných!

Naše nové pokolení je povinno zařadit do svého programu zachování lidové tradice, významných obyčejů, zvyků a krojů, aby folklor volyňských

Čechů nezánikl docela. Vše krásné, poutavé a milé třeba zachovati. V tom ohledu musíme se zmíniti o ředitelstvu matiční školy, které s oblibou pěstuje staré české obyčeje. Svatý Mikuláš přichází do matiční školy obtižen dárky. Z kapes kožichu i rukávců mu vykukují a andílkové sotva utáhnou plné koše.

V den sv. Mikuláše, nedere se již peří po chalupách volyňských našinců, aby všeho, „jako toho peří, byla hojnost ve stodole, v chlévech i v komoře,“ naše dívky už při krbu nepletou punčoch, kupují si hotové a k tomu hedvábné; sedlák nepracuje večer na drobných hospodářských předmětech, ale odchází do hostince nebo k sousedovi, aby si zahrál „dardu“.

Ještě v letech osmdesátých vycházely dívky v českých vesnicích na Volyni v den sv. Mikuláše o půl noci do zahrady

a lámaly višňové nebo třešňové větvičky. Zatklly je do láhví s vodou a čekaly. V které chalupě větvička na Štědrý večer rozpukla a rozkvetla, tam bude do roka svatba. Dnes dívka takovým pověrám nevěří.

Bývaly časy, že sv. Mikuláš dovedl obměkčiti srdce našich sedláků, sešli se a uradili se: Na svatého Mikuláše nesmí mítí žádné chudé dítě hlad, nesmí býti bez košile a choditi boso v třeskutém mrazu. Každé dítě musí mítí v ten den radost, ať je chudé nebo bohaté. Ať děti vědí, že sv. Mikuláš je dobrý a má marcipánové srdce...

Na volyňských cestách stojí dnes kamenné sochy sv. Mikuláše opuštěny, ani zelený věnec ze smrkových větviček nikdo nevloží na jeho ustaranou hlavu, ba ani čepici s hlavy mimojdoucí nesejme, vždyť vane tak ostrý zimní vítr.

Čtete, předplácejte a rozšiřujte „Krajanské Listy“

Co nového ve světě.

Pan vojevoda volyňský Aleksandr Hauke-Novak odebral se na několikátý denní dovolenou.

Na čas dovolené zastupuje pana vojevodu p. vice-vojevoda Strzemiński.

V Gdyni se nachází 22 konsulátů cizích států.

V Lucku po tříměsíční přestávce začíná vycházeti zase týdeník „Kurier Wolyński“.

Pěvecký sbor Juranda, známý velice dobře našim posluchačům radia, účinkoval v těchto dnech v různých městech Volyně.

Jak oznamuje „Goniec Poryński“ z Paříže, má prý sovětský komisař zahraničí Litvinov navštívit Polsko.

Polský nákladní parník Tczew se v pondělí večer náhle potopil při vykládání nákladu u námořního arsenálu. Loď zmizela pod hladinou během jedné minuty. S lodí se potopili 2 muži posádky.

Polsko odstoupilo Československu obec Morávku, jejíž východní část připadala Polsku.

České menšiny ve Vidni chtějí vydávati nový deník „Videňské Noviny“.

Nový pres. ČSR. dostal blahopřejné projevy od hlav několika států a sice od japonského císaře Hirohity, od egyptského krále Faruka, pres. francouzské republiky Lebruna, prince vladare jugoslávského Pavla a od pres. litevské republiky Smetony.

Nová konference čtyř velmocí v lednu v Římě?

V Paříži se vyskytly zprávy o možnosti nové konference čtyř velmocí, na kterou by byla rozšířena lednová schůzka Mussoliniho s brit. premiérem Neville Chamberlainem v Římě. Na londýnských politických místech a také v Německu prý pohližejí příznivě na možnost takovéto nové schůzky čtyř, která by prý mohla upravit různé nerozřešené evropské problémy.

Nálety na španělské obce.

Osm nacionalistických letadel bombardovalo Puigalt de Ter v provincii Lérida. Při bombardování bylo 6 osob raněno a jedna zabita. Několik dalších vesnic na sever od Léridy bylo rovněž bombardováno. Počítá se asi 30 mrtvých. Pět letadel podniklo nálet na valencii. Úlomky jedné z hozených pum byl poškozen v přístavu britský parník „Surrey Brook“, ale nikdo z členů posádky nebyl zasažen. Letadla, která přiletěla od Mallorky, shodila asi 50 pum.

Japonská ofensiva jižně od Kantonu.

Japonská agentura Domei uveřejňuje úřední zprávu, že japonské oddily v jižní Číně zahájily v pátek prudkou ofensivu za průplavem Tančouským u Kantonu. Účelem této operace je vyčistiti krajinu kolem ústí řeky Sikingu, jižně od Kantonu, od nepravdivých oddílů čínských.

Maginotova linie v Tunisu.

„Daily Express“ referuje o stavbě Maginotovy linie v Tunisu. Tato obranná čára probíhá od jižních hranic Tunisu a je dlouhá 250 mil. Prostírá se od Sidi-Khetilu v Alžiru až ke Středozemnímu moři. Skládá se z krytí a z dělostřeleckých stanovišť, ale má také zařízení pro potřebné zásobování vodou, což má velký význam zvláště v poušti. Tato Maginotova linie v Tunisu je skoro již hotova a představuje práci skoro tří let.

Stálé boje v Palestině.

Britské vojsko za podpory letectva rozprášílo u Tel Amalu nedaleko Dženinu tlupu povstalců. Třicet z nich bylo zabito a mnoho zajato. Vojsko dále se střetlo u Tuluzy v Samarsku s jinou tlupou a způsobilo jí mnoho ztrát. Také z hor Hebronských byl hlášen boj mezi vojskem a povstanci. Muktar z Imatinu byl zavražděn. V jedné z hlavních ulic města Haify se strhla přestřelka, když anglická vojenská hlídka prováděla domovní prohlídku v kavárně. Čtyři Arabové byli zabiti a 17 raněno. Na policejní stanici v Jaffě byly hozeny dvě pumy.

Ohrožená ruská výprava.

V polárních krajinách, kde se právě nalézá sovětský ledoborec Šedov, zuří již tři dny nepřetržitě prudká sněhová bouře. Posledně mohl ledoborec změřiti své stanoviště 30. listopadu a tehdy nalézal se na 85. stupni 29 min. severní šířky a na 123. stupni 48 min. východní délky. Je tedy vzdálen pouze 25 mil od severní šířky, již dosáhl Fram. Ledoborec je unášen směrem severozápadním, soudí se, že dosáhne vyšší šířky nežli Fram. Profesor Schmidt, ředitel severní mořské cesty, přijel do Leningradu a má v úmyslu poslati letadlem ledoborců vědecký materiál. Ledoborec Šedov zažil v posledních dnech několik kritických chvil. Dva krát byl nebezpečně sevřen ledovými krami.

Německá armáda bude o 50 proc. silnější než francouzská.

Podle zprávy zpravodajů amerických listů byla německá armáda nyní dobudována a čítá celkem 950.000 mužů. Tato cifra vyjadřuje sílu pozemní armády německé. Do této číselice není započítána letecká armáda německá, vedená maršálem Göringem. Až reorganizace armády bude ukončena, překročí tak německá armáda o 200.000 počet 730.000 mužů, které čítala císařská armáda v okamžiku, kdy v srpnu 1914 vypukla světová válka. Nová německá armáda bude téměř o 50 proc. silnější než armáda francouzská. Jedině sovětská armáda má větší počet mužstva. Pravě nyní byl spuštěn na moře ve válečném přístavu Kielu zvláštní typ křižníku, který je zároveň mateřskou lodí pro námořní letadla — hydroaviony. Nová německá válečná loď má tonáž 19.250 tun, a jak jsme již naznačili, představuje zvláštní kombinaci bitevního křižníku s lodí pro letadla. Nová loď má místo pro 40 letadel, která mohou postupně s její paluby startovat k útočnému letu. Loď je dále vyzbrojena 16 děly ráže 6 palců. Nadto je nová loď chráněna pancířem, který svou silou se blíží pancéřové ocelové ochraně, již jsou vyzbrojeny americké křižníky o tonáži 10.000 tun. Brzy spustí válečné námořnictvo německé na moře novou loď tohoto druhu. Také vbrzku bude vybudován nový křižník, třetí bitevní loď tohoto druhu o 35.000 tunách jež bude mít 8 děl ráže 14 palců.

Nové metody léčení rakoviny.

Denním tiskem proběhla zpráva, že rumunskému lékaři v Černovicích podařilo se najíti metodu úspěšného léčení rakoviny. V souvislosti s tím polským učencům oznamují, že také polským učencům podařilo se objeviti způsob léčení této zhubné nemoci za pomoci mužského hormonu. V histologickém ústavu university J. Pilsudského ve Varšavě dva polští učenci Dr. Flachs a Dr. Berr přivodili rakovinu u myši. Listy neuvádějí podrobnosti těchto zkoušek a zdůrazňují jen, že

metoda polských učenců má ohromný význam pro lidstvo. Při této příležitosti listy uvádějí, že v Polsku umírá na rakovinu ročně 35.000 lidí.

Tajfun na Filipínách.

Podle posledních zpráv, došlých z filipinských provincií, postižených tajfunem, jsou spousty daleko větší, než se původně myslelo. O život přišlo nejméně 50 lidí a několik set jich bylo raněno. Pouze v jediném okrese na ostrově Samar jest přes 12.000 lidí bez přístřeší. I v jiných krajích byly zničeny celé vesnice, takže i tam jest bez přístřeší několik tisíc osob.

Od administrace.

Docházejí nas dopisy od našich přátel, v nichž tito žádají, abychom veřejně upomenuli v listě ty, kdo dosud dluhují za časopis a tím jej úmyslně poškozují. Prozradíme, že jsme o tomto kroku již také uvažovali a jediné víra v poctivost našich lidí, nás od toho zdržovala. Nyní však již déle čekati nemíníme. Postoupíme s těmito „poctivci“ tak, jak toho vyžaduje naše stanovisko a jak to také žádá naše veřejnost aby mohla tyto „přátele“ poznati.

ADMINISTRACE.

Listárna redakce.

Značka „Neplata“. Takových neplátů jako Vy, přáli bychom si více. Váš návrh je zatím neuskutečnitelný. K tomu, abychom časopis vydávali třikrát týdně, musela by být jistota, že se udrží a zatím jak vidíme, je to povážlivé při týdeníku. Za zaslání díky!

Technické projekty a plány domů, mlýnů, kruhových cihelen, výroben sodové vody a všech jiných průmyslových podniků s oprávněným podpisem vypracuje **odborně a lacino** zkušený inženýr-technik. **Na přání přijede na místo.** Adresa v administraci „Krajan-ských listů.“

Kalendář

Volyňských Čechů
na rok 1939

bude již v příštím týdnu v prodeji po ceně zl. 1-50
Žádejte v ústředí ČMS v Lucku
a ve všech Odborech.

II. soutěž „Krajanských listů“.

Poslední naše soutěž, jež byla rozepsána za účelem získání nových odběratelů „Krajanských listů“ a která měla za účel, aby časopis pronikl jak nejvíce mezi naše lidi, měla značný úspěch, takže jsme byli spokojeni my a byli spokojeni také ti, kteří se soutěže účastnili.

Jak už je našim čtenářům známo, první cenu z naší soutěže — krásný třílampový radiopřijímač — získala matiční škola v Omelánštině. Tak bude mít nejen škola ale i celá obec milou upomínku na náš časopis a kromě toho bude mít před očima stále důkaz toho, co dovede svornost. Občané Omelánštiny se hromadně hlásili za odběratele, aby tak získali krásné radio pro školu, jež by si škola jinak asi nepořídila.

A takových obcí jako Omelánština máme ještě celou řadu, kde by podobné radio pro svoji školu nebo spolkovou místnost potřebovali. Máme ohromné obce, kde je poměrně mizivý počet odběratelů. Uvedeme pouze některé, kde by se počet odběratelů mohl ještě několikrát zvětšit. Jsou to především Kupičov, celé okolí Sienkiewiczowki, Hlinsk, Huleč, okolí Varkovič, Volkov a jiné a jiné osady. Také Zelov by mohl ještě mnoho odběratelů získati, neboť tam dochází pouhých 19 výtisků.

To znamená, že při trošce šikovnosti jsou ještě možnosti sehnati mezi našimi kraji několik set nových odběratelů.

Vybízíme naše kraje, aby se vzali do této práce a získávali nové odběratele pro „Krajanské listy“ na rok 1939.

Abyste tuto práci nekonali naši krajané zadarmo, sdělujeme,

že rozdáme zase několik cen.

I. cena bude třílampový radiopřijímač dobré značky.

II. cena radiopřijímač na sluchátka

a několik dalších cen ve formě drobných předmětů a krásných knih.

Naše podmínky:

1. Čas trvání soutěže bude do 15. února 1939.

2. Za každého nově získaného odběratele musí nám být současně s adresou zasláno předplatné buď celoroční, nebo alespoň pololetní, při čemž budeme získané odběratele počítati na body a sice: Za pololetního předplatitele připočítáme soutěžícímu 1 bod, za celoročního 2 body. První cenu udělíme tomu, kdo takto získá nejvíce bodů.

Upozorňujeme, že v případě, kdyby soutěž nevynesla 200 odběratelů, vyhražujeme si právo první cenu zaměnit nějakou menší; jsme však přesvědčeni, že k tomu nedojde. Rovněž upozorňujeme, že každý sebemenší počet odběratelů bude nějakou cenou odměněn.

Kdo by si přál k soutěži nějaká ukázková čísla našeho časopisu, nechť si o ně napíše a budou mu zaslána.

Krajané, chopte se příležitosti, kdy můžete získati buď pro sebe, svou školu nebo svůj spolek krásný dar a chutě do práce. My vám v té práci přejeme mnoho zdaru.

REDAKCE a ADMINISTRACE.

Nezapomínejme na národní Dekretové zákonodárství krásu.

Kdyby se tanec tak všeobecně, ne pouze co živý výraz radosti, nýbrž i v ušlechtlejším smyslu pěstoval, kterak by slušnost a mravy tím získaly!

Brzy se octnem v tanečním rejji pořádaných plesů a uvažujeme o rázu jednotlivých zábav. S povděkem kvitujeme, že ozývá se směr k návratu k původnímu ryze českému tanci „Česká beseda“. Jako tehdy se rozšiřovala a jako živel zachvátila všechna města a vsíky, tak projevuje se v našem okolí touha, aby ani v jednom tanečním pořádku nechyběla. Se zvláštní úctou tanců ji starší krajané a s nadšením si zatanečí mladší. K nacvičení potřebujeme jednoho tanečnicka, noty a dobrou vůli tanečnicků. Výsledek se dostaví. Naše zábavy dostanou svůj ráz, vedle výrazu radosti připojíme výraz ušlechtilé tradice. Navážeme na přerušnou dobu zábav s mnoha vystřídanými moderními tanci a s úctou vrátíme se ke skvostu, který nevybledl, ani prach zamenutí jej nikterak nezakryl. Jako píseň tak i tanec musí jíti od srdce k srdci. Naše národní tance měly skvělou minulost a nedopusťme, aby zanikly a viděli jsme je jen na jevišti nebo jen při slavnostech, když je můžeme uvésti lehko v taneční pořádek každé zábavy.

K této úvaze dal mi podnět živý zájem o besedu při pořádaných dvou zábavách v novém sále ve Zdobunově a poznám-

ka kvasilovského krajanu, jakož i snaha krajanů v Rovně.

Český lid vždy tanec, zpěv a hudbu pěstoval. V době nesnesitelného útisku byl nejvíce tvořivý a pronikal i do ciziny, jak dokazuje i ta skutečnost, že Česká beseda byla nacvičována v Liberci, Drážďanech v ryze německé společnosti, ale pod jiným jménem jako tanec francouzský, národní čtverylka a česká čtverylka.

Při každé naší zábavě honosíme se bohatostí svých tanců!

VI. Brouček:

Toužím.

Já toužím — za letních nocí probdělých, kdy květy kolem voní a z očí v dálku upřených se slzy stesku roní.

I v práci toužím, kdy s čela kane proudem pot a dlaň je prací ztvrdlá; i u cesty, již vroubí plot kde odpočinek hledám...

I v lese toužím, když na koberec měkký usedám a listí nad hlavou mi šumí, má duše letí k dálavám, kde zašlých časů dění.

Já srdce soužím, svou duši steskem rozrývám ač marné moje snění; já na Tebe si vzpomínám a věčně toužím...

REKLAMA JE HYBNOU PÁKOU OBCHODU.

Minulý týden přinesl polskému politickému světu, vedle známého již tiskového dekretu, řadu dalších nařízení důležitých významu pro utváření politického i hospodářského života země.

Na prvním místě lze jmenovati dekret o ochraně státu. Tento dekret, skládající se z tří hlavních článků a několika bodů, obsahuje mnohá ustanovení, týkající se přestupků povahy nejen čistě vojensko-politické, nýbrž i trestných sankcí za přečiny hospodářské, jako na příklad „rozšiřování klamných zpráv, jimiž má býti podlomena důvěra k polské valuté nebo k veřejnému úvěru“, jakož i „za vývoz zfalšovaného nebo falešně označeného zboží, jež by mohl poškoditi zájmy polského vývozu.“ Na základě tohoto dekretu jsou dále trestány přestupky proti veřejnému pořádku. K těm patří m. j. veřejné pobuňování k všeobecné dělnické stávce nebo k všeobecnému uzavření podniků zaměstnavatelů, zadržování potravin do měst, veřejné rozšiřování zpráv, jež mohou způsobiti škodu státu nebo oslabit obranného ducha, veřejnosti nebo konečně snížit vážnost vůdčích státních orgánů. Trestného činu se dopouští též ten, kdo ve veřejném místě nebo ve větším shromáždění lidí přijímá vysílání zahraničních rozhlasových stanic, úředně zakázaných. Na základě zmíněného dekretu má totiž ministr vnitra právo nařizovací cestou zakázati veřejný poslech zmíněných zahraničních stanic.

Tresty za tento druh přestupků, uvedených v dekretu na ochranu státu, sahají od 3 let doživotního vězení, nevykládající ani trest smrti. Nemenší zájem vzbudil dekret o rozpuštění zednářských loží. Dekret tento předvídá též rozpuštění spolků závislých na svobodném zednářství. Majetek rozpuštěných zednářských loží a spolků na nich závislých případně veřejným dobročinným účelům, kdežto archivy a dokumenty zabaví stát. Členství v ložích nebo spolcích na nich závislých bude trestáno vězením do 5 let a pokutou.

Německý parník La Plata srazil se s řeckým parníkem Ataki. Italský parník Marte, který se nalézal poblíže, přispěchal na pomoc. Po srážce německého parníku La Plata s řeckou lodí Akti, ke které doslo v neděli u franc. břehů, pohřešují se majitel lodi La Plata, 16 mužů a jedna žena, kteří se nalézali na palubě lodi Atak, která se potopila. Rovněž loď La Plata klesla z části pod vodu.

Otec zavražděného ministerského rady německého velvyslancství, šl Ratha, oznámil pařížskému soudu, že se připojuje k procesu proti vrahu Grynspanovi jako civilní strana. Svým zastoupením pověřil známého pařížského advokáta Garcona.

Nedaleko Midvale ve státě Utahu v USA. srazil se nákladní vlak s vlakem motorovým, který vlezl školní děti. Při srážce bylo 26 dětí zabito a dvaadvacet těžce zraněno.

Láska a lež.

D. Gerard.

Román z doby války v šestašedesátém.

(Pokračování 19)

Za těchto slov pozorovala, jak jeho zuřivost přecházela v pudceňovně — a zachvěla se až do hloubi své duše před opovržením, jež podivný cizinec ten dal na jevo.

Pocit ten však podnítil ji také k dodatečné poznámce:

„Snad nebudete mne tak přísně posuzovati, řeknu-li vám, že jsem o jeho snátku neměla ani potuchy.“

Bledě tváře její zrůžověly a zazářily nenadálou krásou.

„Nyní, když to víte“ — pravil Hugo, seznam, že mluvila pravdu — „uznáte také, že musíte se s ním rozlučiti.“

Hlas jeho nabyl opět tonu chladné zdvořilosti, jakouž projevil hned při prvních slovech svých.

Také její hlas zněl nyní chladně, když mu odpověděla:

„Jest mi to zcela jasno, a rozumím se samo sebou, že vzdávám se veškerých nároků na manžela vaší sestry.“

„Těším se, že vás slyším tak rozumně mluvit“ — podotkl Hugo poněkud mírnějším způsobem.

Účelů svého dosáhl, i mohl si dovoliti trochu velkomyslnosti.

„Důfám, že Lepinskí zachová se také tak rozumně“, — dodal.

„Ponechte to mně. Uvedu vše do pořádku.“

„Neřekla jste, že naň čekáte?“

Místo odpovědi přistoupila rychle k oknu.

„Nebyl to vůz? Ach, již slezl. Co teď?“

Náhle zase všechna zmatena pohlédla nejdříve polekána na cizince a naznačila mu, aby odstoupil do vedlejšího pokoje, načež chvátala ke dveřím — ale již bylo pozdě — Bohdana nemohla zadržeti — právě vešel.

„Lékař nemohl se vydati na cestu — přijde zítra“ — pravil a dychtivě vztáhl k ní ruce, avšak spatřiv v pokoji druhou osobu, spustil je, jakby pozbyl vlády.

V kritickém okamžiku, jenž nadešel, měl Hugo více času než bylo třeba, aby vyčetl z rozpaků svého svaka slova „vina“ a „zrada“.

Slova ta byla význačně na přepelavě bledosti jeho obličeje napřána.

„Darie!... Co to znamená?... Nechápu...“

Hlas jeho chvěl se tou měrou, že Hugo v duchu si řekl, že posud nikdy nespátřil tak zuboženou postavu muže jako toho nevěrníka, jenž střemhlav padl do pasti, jež ani nebyla naň nastražena.

A přece byl to týž muž, s nímž setkal se v dubovém lese jako s hrdinou.

Daria, opanovavši se, přistoupila rychle k němu.

„Vše jest velmi jednoduché, Bohdane. Jednou musilo k tomu dojíti. Věděli jsme přece oba, že naše štěstí nemůže potrvati dlouho. Měla jsem na štěstí to méně práva nežli jsem tušila. Teprve dnes — před chvílí — jsem se dověděla, že ses ženat — že máš choť svou v Německu. Nyní, když to vím,

nenalézám v tvé lásce žádné radosti. Tvá láska náleží jí, ne mně. Její bratr přišel, aby tě odvedl — a ty musíš s ním jíti — a to hned, ihned! Já sama žádám toho od tebe. Nesmíš ukládati mně větší viny nežli jaké již mám.“

Mluvila rychle s důrazem, a její prsty, jež tkvěly na jeho rameni, dotekem svým zvyšovaly naléhavost věci.

D vaje se do její očí, vyčetl z nich neodvratnou nutnost, a stál proti ní bezradný, bez pomoci.

Jaký účel však mělo toto její zoufalé chování?

Co jí asi přimělo k tomu, že svalila vinu i hanbu na sebe?

Chtěla jej zachránit — vysvoboditi jej z hrozného postavení?

Něco podobného přihází se jen v knihách — v životě zřídka kdy!

Ale to nesmělo se státi. Takové oběti nemohl přijmouti!

Byl by musil konečně říci pravdu — ovšem ne v tomto okamžiku. Musilo však býti vše dříve mezi nimi vysvětleno, a to mezi čtyřma očima — ne před Hugonem.

Zdálo se mu, že nelze jinak nežli vzít na se úkol, jež mu ona sama přitkla — nu, skýtá mu aspoň výhodu, že může doznání své poněkud odáliti.

Daria patrně uhodla z jeho vzezření podstatu jeho duževního boje, neboť upřevši zrak na hosta, odtáhla ruku s Bohdanova ramena a pravila:

„Později se zajistě s vámi dohodne — a o všem vám poví. Přišlo to příliš neočekávaně — takové překvapení učiní člověka němým. Chápete to zajistě. On však půjde s vámi — vím, že půjde! Ostatně, zeptejte se jej sám.“

Hugo učinil krok vpřed a stanul strnul.

„Jsem zde jménem Agaty“ — pravil hlasem právě tak strnulým, jaký byl jeho postoj — „slyšil jsem jí, že se nevrátím bez tebe. Chceš se vrátiti se mnou k své choťi?“

Oči Lepinského utkvěly opět tázavě na Darii a dostalo se jim odpovědi.

„Půjdu s tebou“ — odvětil temně a byl by snad řekl více, kdyby Daria nebyla jej vyrušila otázkou, svědčící Hugonovi.

„Odjedete asi hned?“

„Zítra ráno.“

„Tím líp. Ale nyní bylo by dobře, kdybyste rychle odešel — a on též. Ráda bych byla sama.“

Hugo se uklonil a zaměřil ke dveřím; zde však stanul a ohlednvn se, tázavě pohlédl na Lepinského.

„Půjdeš se mnou?“ ptaly se jeho oči: ale hned — patrně ozval se v něm soucit — vyšel na chodbu a posekal tam.

„Tak to nesmí skončiti — musím s tebou promluvit!“ šeptal Bohdan s úpěnlivě prosícíma očima a křečovitě škubajícími se rty.

Ale Daria zavrtěla jen hlavou a pokusila se o úsměv, což se jí však jen částečně zdařilo.

„Nyní ne... Naslouchá... Jdi jen!... Ach, buď přece milosrdný a jdi!“

Rukama křečovitě napjatýma strkala jej ke dveřím.

Pak stála ubohá jak socha, pokud zahradní dvířka nezapadla...

Teprve potom sklesly její ruce jak olovo, načež těžce a zhluboka oddechující, obrátila se k ložnici a zvolna šla do ní...

Právě na práhu však náhle se zapotácela a dopadla na podlahu obličejem těsně vedle lenošky, v níž starý kněz ve spaní posud se usmíval a reptal.

V.

Rozloučení.

Byl již pozdní večer, když po uložení otce otce na postel, u níž usedla spolehlivá účetřovatelka, oddala se Daria ve svém pokoji svým myšlenkám.

Nezmluvila s Bohdanem žádné schůzky a přece zcela určitě očekávala, že přijde.

Nebylo ani možno pomyslit si, že tak náhle, nenadálé rozloučení bylo posledním.

Časné ráno odvede jej ten hrozný německý svak jako zajatce — na vždy, ale do té doby zajistě, děj se co děj, unikne aspoň na chvíli svému strážci, aby mezi čtyřma očima rozloučili se polibkem a dal jí vysvětlení, jimž byl jí povinen jménem spravedlnosti.

Hnědý vlas majíc posud pečlivě upravený a ruce složené v klín, seděla tu při mdlém svitu lampy poněkud nakloněna k stolu, naslouchajíc každíčkému zvuku, jenž by věštiti mohl Bohdanův přechod...

Těžko bylo poznati v Darii opuštěnou manželku, dověděvši se právě o svém netušeném neštěstí...

Od chvíle, kdy probrala se z krátké mdloby své, plály dvě ohnivé rudé skvrny na bledém jejím obličeji, a její oči svítily jasně, zaplašující přírozonou zádušností... Hřečka sebeobětování vřela v její žilách...

Každé hledisko, s něhož posuzovala věc, utvrzovalo ji v přesvědčení, že cesta, kterou zvolila, byla jediné možná a správná.

Úzkost o milovaného muže přiměla ji v kritickém okamžiku ke lži.

„Zabij jej!“ zvolal ten přísný, nemilosrdný Němec — pohled, jimž hrozbu svou provázal, byl tak pronikavý a hrozný, že poděsil ji více než sama ona slova.

Zmocnila se jí usmrcující bázeň, jakby nebezpečí to bylo již blízké, neodvratné.

Kdy a kde by Bohana zabil, o tom nepřemýšlela, avšak nepochybovala ani okamžik, že pomstu svou by provedl, neboť pozvedl ruku k přísaze.

Nebylo třeba ani vraždy, ani vražedného souboje — i jinak hrozilo Bohdanovi nebezpečí.

Co prospěje Bohdanovi darovaný život, když jeho společenská postavení shronceho a když stržena mu škraboška?

Od svého otce věděla, že ještě v předešlém století trestán byl zločin bigamie (dvojitosti) smrtí. Jak nyní trest zmírněn, nevěděla, ale s hrůzou představovala si aspek několikaletý žalář, zotřelý posty a těžkou práci.

A kdyby i to přežil, co jej očekává pak na svobodě?

(Pokračování přístě.)

Volynský ZEMĚDĚLEC

O správně výrobě chlěvské mrvy.

Mnohý hospodář si zajisté všiml toho, kterak na poli, kde pohnojil chlěvskou mrvou pod jednoho druhu obilí, jeví se tak často různé výsledky.

V čem tkěla příčina?

Především v samotné mrvě a pak ve způsobu, jak s ní bylo zacházeno a jak byla zapravena do půdy.

U nás se stěle převážně slámou, kterou si ve vlastním hospodářství vyprodukujeme a která je tak nejpříhodnějším stělivem. Stele se slámou takovou, jaká právě je při ruce. Někdy je to sláma takřka přímo od mlátičky, nepřeleželá a dlouhá. A při tom stlaní je výkon, kterému se u nás věnuje ta nejmenší pozornost: odhadí se hnoj, nastele se nová sláma a celá věc je odbyta. Ale měli bychom se pozastaviti nad tím, zdá tato činnost byla vykonána správně.

Stelivo s výkaly a močůvkou po delší době uložení dává chlěvskou mrvu. Stelivo má především umožniti, aby se dobytek měkce leželo, bylo mu teplo a měl sucho. Mimo to má stelivo moč s výkaly zachycovati, vázati a chrániti dobytek před znečištěním. A tu se dalo zajisté pozorovati, že těmto účelům vyhovuje stelivo krátké lépe než dlouhé. To nás přivádí na myšlenku, že bychom měli ku stlaní používatí steliva výhradně krátkého, čili že bychom měli slámu na podestýlání sekati aby byla kratší. Praktikové, kteří to tak činí, by nám tento způsob schválili. Mnozí sice namítají, že krátké stelivo dobytek snadno odhrne a pak že leží přímo na holém stání a že se spíše umaže. Slušnost mají, ale pouze v tom případě, když stání pod dobyt- kem (podlaha) není přírůs- beno krátkému stelivu. Stání, je-li dusané nebo betonové, mělo by míti na povrchu rý- hy, které jsou dostatečnou zá- rukou toho, že se stelivo ne- shrne a dobytek nezmekne; — je-li prkenné, mají na něm být připevněny látky, které slouží tomu účelu, co na betonovém rýhy.

Sekaná sláma pod stelivo, tak zvaná řezanka, dává nám hodnotnější mrvu, neboť zachycuje větší množství močův- ky, při hromadění na hnojišti dá se lépe složití a ušlapati, což je velice důležité, nemá-li hnoj ztratiti na své hodnotě. Je-li takový hnoj dobře uložen a ušlapán, pak udrží se přes delší dobu, než může být vy-

vež n a do půdy zapraven, ve svém původním stavu. Naopak, hnoj ze slámy dlouhé se nám nikdy nedá tak dobře usklad- nit a tak se nám stává, že se nám pak od spodu silně roz- kládá a vrchní zase vysychá, že zbyvá pouhá sláma. Vyve- zeme-li takový hnoj pak na pole, přijde nám na některé místo hnoj přehnilý, těžký, buď jako bahno, nebo slepený, že da jen nesnadno rozhodit a jinde přijde zase hnoj slám- natý, téměř čistá sláma. Jak to pak dopadá při orání, to ví každý oráč: hnoj přehnilý, drobný, se přiorá velice snad- no, kdežto slámatý nemůže- me přiorati nijakým způsobem, — shrnuje se pod pluhem na jednu hromadu aby se pak v jednom místě všechen vyva- jí a zůstal nepřiklopen. Ostatní se vytáhá branami na povrch, tam vyschne docela, zvětrá a konečně i tu suchou slámu vítr někam odnese.

Dívte se pak, hospodáři, proč jsou výsledky hnojení tak různé?

A proto nyní, když se blíží zima a vyrobená v hospodář- ství mrvy bude museti čekati až do jara, než se bude moci zapraviti do země, uživejte pro stlaní slámu pouze krátkou sekanou, která — ač s tím bu-

Vážení krajané!

Víte všichni velice dobře, jaký neitostný osud stihl naši starou vlast, která byla zbavena svého pohraničního území, na němž od pravěků seděl český lid. Lid tento miloval horoucně svoji půdu, miloval svobodu a svůj stát, jehož hranice dlouhou dobu statečně střežil.

Nyní byli tito lidé nuceni opustiti své drahé domovy a odebrati se do hloubí vlasti, kde se ocitli úplně bez prostředků k životu. Ozývá se pláč a nářek dětí... Otcové jsou bezradní. A vláda není stavu všem těm lidem pomoci.

Jejich osud velice dobře pochopili krajané v zahraničí a posílají těmto nešťastným uprchlíkům dary, aby se jim dostalo alespoň těch nejnutej- ších životních potřeb. Tak vykonalí již svou povinnost kra- jané v Americe, v Jugoslavii a jinde.

Apelujeme proto na Vás, drazí krajané, abyste v zájmu

de více práce — dá vám hodnotnou mrvu.

J. F-k.

Zdravotní stav ječmene je u nás zanedbáván! Nejen šlechtitelé, ale i zemědělci věnují pravidelně největší péči pšeni- ci, kterou dnes už moji proti chorobám každý uvědomělý je- jí pěstitel, kdežto ječmen jen mizivá menšina. A přece prá- vě ječmen, zejména ječmen určen pro sladování, je velmi citlivý na svůj zdravotní stav, poně- vadž dobrou jakost sklizeného zrna může dáti jen zcela zdra- vá kultura, nepostižená pru- hovitostí. Kdežto na p. sněti- vost zmenší sice ve ikost sklí- zně pšenice a ovsa, kvalitu zrna však příliš nepoškodí, pru- hovitost nejen že umenšuje sklizeň, nýbrž má neblahý vliv i na jakost sklizeného zrna, které je špatně vyvinuté, méně hodnotné až zadinovité. Proto můžeme nejen pšenici, ale i ječmen a můžeme jej do- konalým mořidlem, jako je pře- devším domácího původu „Ger- misan“, speciální to mořidlo proti pruhovitosti, které bez- pečně zhubí všechny zárodky chorob mořením osiva odstranitelné.

lidskosti a lásky k našim ne- šťastným krajanům složili také malý dar ve prospěch uprchlí- ků. Každý sebemenší obnos bude srdečně vítán a Vás bu- de blažiti vědomí, že jste po- mohli nešťastným rodinám a zmírnili bídu, která s nadchá- zející zimou bude desetkrát hroznější.

Dary zasílejte na Českou ma- tici školskou prostřednictvím P. K. O. čís. 80.890 s poznám- kou: Na uprchlíky.

Za vaši dobrou snahu předem děkuje

Správa České matice školské v Republice Polské.

Evropa se žene do války.

Jihoafrický ministr obrany Pirow, jenž se vrátil do Lon- dýna po návštěvě některých evropských hlavních měst, kde měl rozhovory s vedoucími evrop. státníky, vydal nyní prohlášení o evropské situaci, ze- jména po stránce psychologické. V prohlášení praví ministr Pirow: „Evropa se žene do války, které si žádný národ nepřejí. K níž však se všechny vlády připravují. Nenastane-li v příštím měsíci nebo v příštích dvou měsících úplná změna, pak mezinárodní napětí vy- vrcholí na jaře roku 1939. Tra- gedie situace je v tom, že po rozdělení československého problému nejde již o žádnou zá- sadu, která by mohla být dů- vodem k válce, nebo dokonce učinit z války věc neodvratnou. Příčiny tohoto proudu, který žene k válce, jsou čistě psy- chologické.“

Nové „cáry papíru.“

Mezi Francií a Německem došlo k vzájemné dohodě při návštěvě něm. min. šl. Ribben- tropa v Paříži. V podepsaném prohlášení se praví, že obě vlády vynaloží všechny své síly, aby zajistili mirumilovný vý- voj vztahů mezi oběma země- mi. Mezi Německem a Francií není nerozřešena žádná územní otázka a obě vlády uznávají slavnostně nynější hranici za konečnou mezi oběma zeměmi. Obě vlády jsou odhodlány s vý- hradou svých zvláštních vztahů k jiným mocnostem zůstávati ve styku, pokud jde o všechny otázky, zajímající obě jejich země, a poraditi se vzájemně v případě, že by pozdější vývoj těchto otázek hrozil vésti k me- zinárodním obtížím.

Pozoruhodné při tomto jed- nání je, že se vůbec nemluvílo o koloniích, pro něž Německo nedávno nadělalo tolik rámusu.

Sov. Rusko nedovoluje ame- rickému letci Lindberghovi pře- let nad sov. územím. Stalo se tak v důsledku toho, že svého času se slavný letec kriticky vyjádřil o letectvu a vojenských schopnostech sovětského Ruska.

Italský rozhlas zařadil též če- ské vysílání za účelem své tu- ristické propagandy.

ČESKÝ OBCHOD
se střížním a galanterním zbožím
Kanařasy, purpury, zástěry, prádlo, šatové látky a jiné.
Barvy trvalé! Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti u firmy
V. VOLANSKÝ
Zdolbunov, ul. Narutowicza 6.

Žena a domov

Jaká má být ideální žena?

Přemýšlela jsem ne jednou o ideální ženě. Jaká má být, aby mohla nésti to jméno „ideální“? Je to zajištěná, která svojím životem je nám příkladem, je nám zrcadlem. Jak nabýt tolik duševní vědy a tolik látky, aby opravdovou ideální ženou možno se stát?

Jsou dívky, kterým je již vrozen ten duch svátosti a které již od svého mládí idou směrem dobrým samy přes svůj vnitřní pud čtením dobrých knih se vzdělávají. Stávají se pak dobrými ženami. Však ale takových je málo. Více je těch, které vyrůstají bez pečlivé výchovy, nebo jsou vychované špatně a pak v době manželství stavají se bezradnými až zoufalými ženami a nedobrymi matkami.

Zde nejvíce leží na výchově. Vychovat děti a dáti jim pravý směr je ovinností rodičů. Snad nechtíte, drží rodiče, když vaše dcera, nebo syn ukončili s pokou školu, a vy jste vynaložili na to vše, jen aby mohli studovat, že jste jim dali vše? Ó. Přednější je výchova duše ní, na

kteřou by jsme neměli zapomínat.

Je naší chybou, že vzdělaváme své rozumy, ale nepamatujeme na svoje duše. Školíme svoje rozumy, ale nedbáme o charaktery. A čím je nám intelligence bez charakteru? Hmota, z které se dá ulepit vše, co se chce. To není teorie. To je fakt. S intelligence bez charakteru je rozvrat v rodině, a ona zhubí i národ, jak to bylo před 20-ti lety v Rusku. Proto dbejme více o své charaktery.

Máme mnoho příkladů, které jsou vřmluvnými fakty. Například: Matka vkladá do dítěte všechny své naděje a touhy, jeho štěstí je jejím štěstím jeho smutek je matčiny smutkem. Žije v něm, je jejím pokračováním a tu přijde čas, že se matka zklame...

Matka své dceruše dala vše, ale na vybudování jejího charakteru zapomněla. Byla k svému dítěti zaslepena láskou mateřskou a na konec zůstala sama s rancu v srdci. Kde hledati tres? Ne, takový zločin netrestá žádný zákon.

A proto, my mladé, věnuj-

me té věci větší pozornost a představme si ji v pravém světle, neb na tom závisí i manželské štěstí.

Mám chuť k tomu, podati ještě dva rozdílné obrazy, které se mi právě vtráji v mysl: Muž přijde unaven z práce, v bytě je tma. Žena si někde vyšle. Muž rozsvítí, přitom si pohvizduje. Však když světlo ozařilo pokoj, vidí, že není uklizeno. Zvázněl, sesmutněl. Mezi tím přichází žena, chce honem něco připravit ale neví jak. Honem běží k sou sedce se zeptati jak se to dělá. Když už to je skoro hotové, tu se to ještě připálí a muž ač hladov, přece nemůže s chutí snísti takovou „hatlaninu“. A tu ještě si žena začne stěžovat na denní svízele a na dluhy. To se opakuje. Muž se to z domu vyhání a v rodině nastává rozvrat. Muž si jde svoji restou a žena také. — Lidé, kde hledat vinu? Komu ji kladete?

Zcela jinak to vypadá, když muž ve vracejícího se domů po celodenní práci již ve dveřích vítá žena a řásoť dítek. Stůl je již prostřen. Sedají všichni ke stolu a s chutí jedí. Vypa-

dá to v takovém kruhu rodinném jako v malém ráji.

Takový muž a otec, vždy s touhou čeká večera, aby již mohl spěchat domů, který mu jeho družka tak příjemným připravila. Ano, rodinné štěstí závisí nejvíce na ženě.

A proto milé dívky, které máte záměr se provdati, pamatujte, že manželské štěstí závisí od vás. A proto se důkladně na něj připravte! Muž ve své ženě má viděti vše. Ví, že i kdyby přišla ta nejhorší hodinka a on nemohl pracovati, jako žena si umí vždy dáti rady.

Rodičové, obracím se k vám ještě jednou, dbejte více o charakterní výchovu svých dětí.

Velice dobrým prostředkem by pro nás byla hospodářská škola, ve které se učí nejen hospodařit, ale také se tam budují charaktery.

A proto naší snahou ať je starati se o vybudování té školy.

Je málo těch, kteří o tom myslí, ale nebudete nikdy litovat, když něco přidáte. Jest přísloví z polského: Zrnko k zrnku a sebere se mírka. Nestyďte se dáti málo a pomyslete si, že každým grošem, který přidáte, se obnos zvětší.

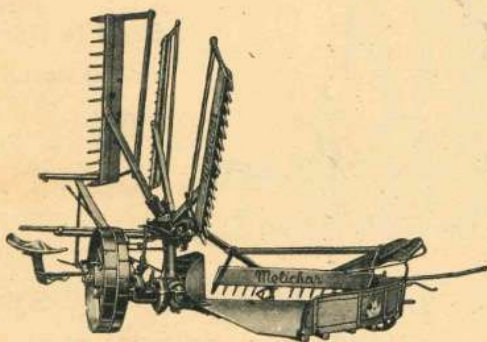
Nazdr milým čtenářům „Krajanských listů“. Eva.

!Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte!

ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO v ROVNĚ (CZESKA SPÓLDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA w RÓWNEM)

Ul. 3-go MAJA 159.

TELEF. 533.

n a b í z í

MELICHAROVY z Brandýsa n./L. (Československo)

SECÍ STROJE lžíčkové, trýbkové a kombinované
ROZMETADLA na umělá hnojiva, různé šířky
SECÍ STROJE na semínko 1 konné 3-4 metrové.
OBILNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni
TRAVNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni

a také:

Mlátičky, žentoury, mlýnky, pluhy, kultivátory, pařáky, pastorky,

a jiné stroje a nářadí výroby místní i zahraniční.

UMĚLÁ HNOJIVA: dusíkatá, fosforová a draselnatá.

Sklady: v Rovně ul. 3 go Maja Nr 149., v Zdobunově ul. Narutowicza Nr 8. (u pp. Otmara a Kloučka),
ve Volkově (u p. Vl. Mráčka), v Kvasilově (u p. Vl. Náhlovského.)

KAŽDA PRACE UŁATWIA

OBUWIE Gata

5.90 8.90

KANADYJKI - cologumowe. Miechowy język
BAGAŃCZ - b. trwały. 3 x trwalsze gumowe spody

Žatecká chmelná zpráva.

Zájem o český žatecký chmel potrvál v neztužené míře i v uplynulém týdnu. Kupovaly se hlavně pro cizinu všechny druhy chmele a týdenní obrát snadno dosáhl výše 1.000 centů. Ceny se uhažovaly na nezměněné základně

Kč 750.— až 1.000.— za 50 kg.

Nejvyšší cena 1.000.— Kč byla opětně placena v několika případech za prima chmele, jež jsou skoro již rozprodány. Jakosti mírně postoupily. Také expedice kupovaných chmelů se zlepšila. V příštím týdnu začne se pracovat v adaptovaném přebalovacím skladišti v Chlumčanech u Loun, takže bude nyní možno zákazníkům dodati český žatecký chmel v žádaném termínu a úpravě.

Pobočkou známkovny chmele v Milostíně bylo dodnes ověřeno a vyexpedováno 3.693 žoků v čisté váze 8.762 cel centů českého žateckého chmele sklizně 1938.

Český odbor Jednoty chmelařské t. č. Louny.

Veselý koutek.**Laciná správka.**

Jakýsi dobrodruh přinesl si k hodinšii opravit hodinky. Tento je prohlédl a pak prohlásil, že hodinky za to nestojí a by se spravovaly a dodal: „Musel byste od správký dáti dva-

krát tolik, co jste dal za ně“.

— „Tak je jen spravte,“ — žádá dobrodruh; — „já jsem dal jednomu panáčkovi takovou facku, že ani nevěděl o tom když jsem mu je bral. S radostí vám tedy můžu dát dvě...“

PROČ JI MUŽI OBDIVUJÍ?

Protože si nechala udělati trvalou ondulaci u českého kadeřníka

Miroslava MAZÁNKA

v ZDOLBUNOVĚ,

který má dva aparáty na velké i drobné loky.

Ceny od 4.— do 7.— zl.

Příjďte ještě dnes!

Celé Volyni jsou známa
nejchutnější piva
z parostrojního pivovaru
V. ZEMANA

v Lucku

Specialita pivovaru

„SAKURA“

Doporučuj všude
tohoto českého podniku
znamenitý mok.

ČESKÝ VELKOOBCHOD

se střížním a galanterním zbožím.

Kanafasy, prádlo, zboží trikotové,
zástěry, purpury a jiné.

Barvy trvalé Ceny stálé

Vše v nejlepší jakosti a nejlevněji dostanete u firmy

JAN ANDRŠ

LUCK, ul. Jagielloňska č. 42.

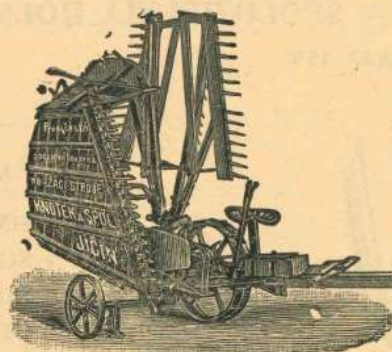
Filie AL. B. Chrobrago č. 3.

NAVŠTIVTE NÁS A JISTĚ DOBŘE KOUPITE

neboť

Knotkovy

žací a mláticí stroje jsou a zůstanou
nejlepší!

Dodá je stará,
solidní česká
firma

RUDOLF JOZEF a spol,

v ZDOLBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 44.

Mimo KNOTKOVÝCH strojů máme stále na skladě: LORENZOVIY motory, kopačky NOVÝ IDEAL, SECÍ stroje, pať. VYLUŠŤOVAČE jetele a všechny jiné prvotřídní hosp. stroje se zárukou.

Krajanské listy, týdeník československého lidu v Polsku. Vyd. a red. Josef Fořtik. Předplatné v Polsku a ČSR: ročně zl. 10.—, na půl roku zl. 5.—. Do Ameriky zl. 15.— ročně. Předplatné se zasílá „przekazem rozrachunkowym“ na účet rozr. čís. 23 Luck. Předpl. přijímá také ČMS v Lucku. Ceny oznámení: celá strana zl. 120.—, půl strany zl. 60.—, čtvrt strany zl. 30.—. Drobná oznámení 10 gr. za slovo. Doporučené zásilky buďtež adresovány přímo na jméno redaktora.

Drukarnia Józefa Fořtíka, Luck

DĚDICTVÍ ČESKÝCH KOMUNIT UKRAJINY